

seaport

TRANSPORT & LOGISTIEK

28e JAARGANG
NUMMER 5 - 2019

al meer dan
25 jaar
de juiste koers
WWW.SEAPORT-MAGAZINE.NL

HEROS

WORKING FOR THE FUTURE

WAT OVER
BLIJFT IS
TOEKOMST

Duurzame en circulaire grondstoffen uit de resten van stedelijk afval

granova[®]
Product van Heros Sluiskil BV

www.heros.nl

Verschijnt 8 x per jaar
Abonnement m.i.v. 01-01-2019
€ 49,- per jaar (excl. BTW 6%)
Losse nummers € 8,95 incl. BTW
Abonnement loopt van 1 jan. t/m 31 dec.
Opzeggen schriftelijk vóór 1 december.

UITGEVERIJ

JVD Productions

FOTO'S / REDACTIE

Deelnemende bedrijven
Adverteerders

REDACTIE

Lydia Gille
Antoon Oosting
Henk van de Voorde

ADVERTENTIE-ACQUISITIE

JVD Productions
Jos van Dooren
Dahliastraat 85
6002 WX Weert
T +31 (0)6 497 066 37
E info@seaport-magazine.nl
I www.seaport-magazine.nl

LAY-OUT & DRUKWERK

Peelveldlaan 70
6071 TV Swalmen
T +31 (0)475 507 207
F +31 (0)475 507 209
I www.grafigroepzuid.nl

*Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt
door middel van druk, fotokopie of op welke
andere wijze dan ook, zonder voorafgaande
toestemming van de uitgever.*

*Voor informatie die onvolledig of onjuist is
opgenomen aanvaarden redactie en uitgever
geen aansprakelijkheid.*

ISSN: 1387-5671

Voorwoord

In deze laatste Seaport voor de zomervakantie is er speciale aandacht voor duurzaamheid. Zo blijft bijvoorbeeld Port of Antwerp, dat de overslagrecords aan elkaar blijft rijgen, sterk inzetten op duurzaamheid. Zie de openingsreportage.

In een uitgebreid verslag wordt er teruggeblikt op de sfeervolle officiële opening van het Maintenance Value Park in Terneuzen van vrijdag 21 juni. In de afgelopen twee jaar hebben ruim 20 onderhoudsbedrijven zich gevestigd op het duurzame bedrijventerrein naast de Westerscheldetunnel.

Voor Heros Sluiskil is duurzaamheid absolute core business. Op de campus van de TU Delft is onlangs een proefvak ingericht met de duurzame bouwstof DrainMix®, geproduceerd uit wat oorspronkelijk huishoudelijk afval was. De gemeente Amsterdam heeft inmiddels de primeur van een kunstgrasveld met een duurzame fundering van DrainMix®.

Maatschappelijke betrokkenheid, innovatie én duurzaamheid zijn belangrijke kernwaarden voor Rabobank. Ondernemers met een goed onderbouwd verhaal en goede prognoses wil deze bank graag met financiële middelen en kennis faciliteren. Zie het interview met Frank Capel, de nieuwe directeur van Rabobank Oosterschelde

Verder wordt er teruggeblikt op de feestweek van het 90-jarige Yara Sluiskil. De kunstmestgigant neemt duidelijk haar verantwoordelijkheid in het kader van het Klimaatakkoord.

Standic uit Dordrecht slaat zijn vleugels uit naar de haven van Antwerpen. Op de rechter Scheldeoever bouwt het tankopslagbedrijf een enorme nieuwe terminal. Zie het interview met commercieel directeur Paul Voogt.

Seaport nam ook eens een kijkje bij het ruim 50-jarige Auto Hoogerwerf in Bruinisse. Inmiddels is het werkgebied van het duurzame autodemontagebedrijf heel Nederland en Vlaanderen.

Voor de rubriek Havenberoepen was Seaport op bezoek bij de gebroeders Patrick en Arnold de Bue van Martens Cleaning, specialist in de duurzame inzameling en verwerking van maritieme afvalstoffen.

Henk van de Voorde
Hoofredactie

Inhoud nummer 5-2019

Port of Antwerpen blijft sterk inzetten op duurzaamheid.....	2
Maintenance Value Park Terneuzen officieel geopend.....	6
Column Smallegange.....	9
Heros Sluiskil maakt duurzaam gebruik van secundaire grondstoffen.....	10
Standic bouwt nieuwe terminal in haven van Antwerpen.....	12
Lokale betrokkenheid is de kracht van de Rabobank.....	15
Port of Zwolle heeft grote ambities op het gebied van duurzaamheid.....	19
In de rubriek Havenberoepen: Patrick en Arnold de Bue, Martens Cleaning.....	20
Yara Sluiskil neemt haar duurzame verantwoordelijkheid.....	22
Druk bezocht bedrijfsbezoek MBC bij Sturm & Dekker.....	24
Auto Hoogerwerf, ruim 50 jaar duurzaam autodemontagebedrijf.....	26
Nieuws op het spoor.....	28

Port of Antwerp blijft sterk inzetten op duurzaamheid

Door: Henk van de Voorde

Het Port of Antwerp blijft sterk inzetten op een duurzame toekomst voor de haven. Naast duurzaamheid in het algemeen zijn mobiliteit, energietransitie, digitalisering en innovatie essentiële pijlers waarop de haven is gegrondvest. De totale overslag in de haven van Antwerpen was in 2018 ongeveer 235 miljoen ton, met een groei in alle ladingsoorten.

Met de mooie groeicijfers en de investeringsgolf bevestigt de haven haar rol als grootste economische motor van het land. Ondertussen wordt verder koers gezet naar een duurzame haven van de toekomst. Een haven die moet blijven waken voor een goede bereikbaarheid én voldoende capaciteit.

Modal shift

Het Mobility Event van Port of Antwerp stond dit jaar in het teken van de modal shift. Port of Antwerp presenteerde daar een reeks nieuwe initiatieven, die spoorvervoer en binnenvaart nog aantrekkelijker maken. Tegen 2030 wil Port of Antwerp het wegvervoer met 4 procent doen dalen ten voordele van de binnenvaart. Het actieplan containerbinnenvaart – dat focust op planning, bundeling en digitalisering – optimaliseert de samenwerking tussen logistieke ketenpartners voor het sneller afhandelen van goederen.

Short sea

Tegelijk promoot Port of Antwerp short sea shipping voor goederen, die vanuit België of omliggende landen naar bijvoorbeeld Spanje of Turkije moeten. Door de nakende Brexit is short sea transport ook een veelbelovend alternatief voor vrachtwagens van en naar het Verenigd Koninkrijk. Het levert immers minder douaneformaliteiten op dan wegvervoer.

Spoor

Ook op het spoor is Port of Antwerp ambitieus: het aandeel per trein getransporteerde goederen moet tegen 2030 verdubbelen van 7 naar 15 procent. Samen met Railport en Infrabel zet Port of Antwerp in op een efficiënter en flexibeler gebruik van de bestaande spoorcapaciteit in de haven. Onder andere dankzij het digitaal proefproject 'Rail Traffic System' dat informatie uitwisselt tussen spoorwegactoren en terminals. Al deze initiatieven samen moeten het aandeel van wegvervoer, dat momenteel 55 procent bedraagt, fors temperen.

Bereikbaarheid

„Als community builder werken we samen met de havengemeenschap aan een bereikbare haven. Voor zowel het verkeer van mensen als goederen zetten we in op tal van interessante vervoersalternatieven om de bereikbaarheid van onze haven blijvend te garanderen” aldus havenscheper Annick De Ridder.

De haven van Antwerpen is de grootste economische motor van het land, met een toegevoegde waarde van zo'n twintig miljard euro. Meer dan 140.000 mensen hebben hun job direct of indirect aan de haven te danken. „De stad Antwerpen probeert de haven zo goed mogelijk te faciliteren, maar het zijn de bedrijven en haar werknemers die het succes van de havengemeenschap maken, gaat de havenscheper verder. Er heerst in Antwerpen een gunstig innovatief ondernemersklimaat, waardoor er veel business wordt gecreëerd. Daarbij denken wij economische groei te kunnen verzoenen met duurzaamheid”, onderstreept de havenscheper.

INEOS

INEOS, een van de grootste chemieconcerns ter wereld, kiest voor de haven van Antwerpen als locatie voor een mega-investering van 3 miljard euro. De expansie van de fabrieken van het Britse chemieconcern is goed voor 400 nieuwe banen. De investering is de grootste in de Europese chemie-industrie in 20 jaar.

Kraker

INEOS gaat in Antwerpen een propaan-dehydrogenatiefabriek (PDH) en een ethaankraker bouwen. Deze moeten respectievelijk propaan omzetten in propyleen en ethaan in ethyleen. Beide zijn noodzakelijke grondstoffen voor andere chemieproducten, die hun weg vinden naar tal van sectoren zoals de automobiel-, bouw- en kledingsector, cosmetica, farmaceutica, elektronica en verpakkingsmaterialen.

State of the art

De nieuwe state of the art investering die INEOS begin 2019 bekend maakte is een toonbeeld van innovatie binnen de chemische sector. „Voor iedere miljoen ton extra CO₂ uitstoot is er elders een vermindering van twee miljoen ton door alle duurzame toepassingen in eindproducten. Het is mondiaal een goede zaak dat innovatieve fabrieken hier worden gebouwd.”

Cluster

Antwerpen is na Rotterdam de grootste haven van Europa en beschikt na Houston over het grootste petrochemische cluster ter wereld. „De hele combinatie van trafieken, overslagcijfers en investeringen maakt dat we gewoon wereldtop zijn. Het feit dat zoveel gezinnen hun brood verdienen in de haven is natuurlijk prachtig. Het investeringsproject van INEOS bevestigt de positie van Antwerpen als toonaangevende chemieregio. Tegelijkertijd versterkt de Antwerpse haven haar rol als grootste chemiecluster in Europa.”

Duurzame energie

Nergens anders op het vasteland van Europa wordt een dergelijke kraker gebouwd, benadrukt schepen De Ridder. Zowel belangrijk voor de economie en werkgelegenheid als in het kader van duurzame groei. „De hoogwaardige plastics dienen voor bouwstenen in tal van sectoren, waaronder ook de offshore wind. Ze zijn bijvoorbeeld nodig voor de wieken van de windturbines waarmee duurzame energie wordt opgewekt.”

Aantrekkingskracht

In 2018 zorgden toonaangevende internationale spelers in de (petro)chemische industrie zoals INEOS, Borealis, Nippon, SeaMol en Oiltanking/AGT, voor een belang-

Vervolg op pagina 5

QUA-VAC IS YOUR TURNKEY SOLUTIONS SUPPLIER FOR:

**EVAC MEMBRANE SEWAGE TREATMENT SYSTEMS, FOR EACH TYPE OF VESSEL.
EVAC VACUUM SYSTEMS AND VACUUM TOILETS.**

- Evac marine sewage treatment systems are designed to fulfil the requirements of IMO MEPC 227 (64)
- Evac marine sewage treatment systems are designed to fulfil the requirements of the Rhine regulations
- Custom design and engineering for new build and refit projects

Qua-vac

Televisieweg 157 / NL-1322 BH Almere / The Netherlands
Tel. +31 (0)36 546 1999 / WWW.QUAVAC.COM

ALCONET
CONTAINERS IN MOTION

ALCONET HRS DEPOT OFFERS;

- 80000 m² depot & repair facilities for empty containers
- 135 meter Quay for barge connections with 6 days, 24 hours operations
- Reefer pti services, STEK approved, with 90 reefer plugs
- Periodic Tank container testing, GL Approved
- Covered workshops for IICL Reefers and tank repairs
- Container Sales & rental and modifications
- 40' open top rebuild for sale, Lloyds certified

For more information, please contact our company;

ALCONET BV

Theemsweg 48 | Port nr 5120 | Rotterdam
Tel. 0031 (0) 181 25 44 00 | Fax: 0031 (0) 181 25 44 09
www.alconet-containers.com | info@alconet.nl

DUAL Ports voor verduurzaming van havengebieden

Port of Zwolle heeft zich aangesloten bij het project DUAL Ports. Samen met andere havengebieden rond de Noordzee zet zij zich in om de CO₂-uitstoot in regionale havens te verminderen. Het doel is om collectief de CO₂-uitstoot met 10% te verminderen en de kosten met 20% te verlagen.

- LNG: Het verkennen van mogelijkheden en het aanleggen van LNG-bunkering binnen de havengebieden.
- Bodem: Het gebruiken van gerecyclede grond en puin voor gebiedsontwikkelingen in de havens.
- Vervoer: Het creëren van een platform voor windlading.
- LED: Het installeren, beheren en bewaken van een nieuw intelligent en innovatief verlichtingssysteem.
- Waterstof: Het ontwerpen van een waterstofbunkersysteem.
- Koolstofarm havenplan: Het ontwikkelen van een plan om de havens klimaatneutraal te laten opereren.

DUAL Ports, een Europees project, waarbij havens uit België, Duitsland, Denemarken, Nederland en Schotland samenwerken.

PORT OF ZWOLLE

○ Logistics hub of the Northeast

rijke investeringsgolf in de haven. Hiermee is ruim 2 miljard euro gemeoid. Hun keuze voor Antwerpen bevestigt de sterke aantrekkingskracht van de wereldhaven. De belangrijkste chemiebedrijven ter wereld hebben een productiesite in Antwerpen. Bedrijven die willen investeren worden van a tot z gefaciliteerd door Port of Antwerp.

Verankerd

De chemie is van oudsher verankerd in de haven van Antwerpen, met een sterke stijging van de natte bulk in de afgelopen jaren. De inbedding van de chemie in Antwerpen biedt diverse synergievoordelen. „Alle grote afnemers zijn hier aanwezig, waardoor de bouw- en grondstoffen in no time op de plaats van bestemming zijn. Dit komt uiteraard duurzaamheid, een van de speerpunten van de haven, ten goede.”

Mobiliteit

Eén op de zestien Belgen werkt in of voor de haven van Antwerpen. Bovendien heeft de haven een motorfunctie voor tal van andere sectoren in België, zoals onder andere industrie, groothandel, transport en logistieke dienstverlening. Om een duurzame groei van de haven te kunnen blijven garanderen zet Port of Antwerp ook in op vermindering van de mobiliteitsdruk voor zowel vracht- als personenverkeer.

DeWaterbus

Port of Antwerp werkt, over de grenzen van de haven heen, samen met alle partners aan oplossingen voor het mobiliteitsprobleem. De Schelde is een onderbenutte snelweg voor woon-werkverkeer die, gezien de pran-

gende mobiliteitsproblematiek, optimaal gebruikt dient te worden. Met initiatieven als DeWaterbus en de Fietsbus worden mensen aangemoedigd om de auto thuis te laten en gebruik te maken van een duurzaam alternatief.

AntwerpXL

'Breakbulk komt thuis in Antwerpen'. Met die woorden opende Port of Antwerp CEO Jacques Vandermeiren op 7 mei de internationale breakbulkbeurs AntwerpXL. Meer dan 3.000 deelnemers bogen zich drie dagen lang over de toekomst van de breakbulksector.

Brexit

AntwerpXL zoomde uitgebreid in op de toekomst van breakbulk en de uitdagingen die op de sector afkomen. Hoe zal de concurren-

tie met de containersector uitdraaien? Wat zal de impact van de ontluikende handelsconflicten zijn? Hoe beïnvloedt de Brexit het verschepen van breakbulk? Experts uit de industrie gaven hun kijk op de toekomst en bogen zich samen over oplossingen om het aandeel van breakbulk in de internationale logistiek verder te versterken.

Nieuwe technologieën

Met een speciale Innovation & Start-up Zone ging op AntwerpXL ook veel aandacht naar nieuwe technologieën. Digitale spelers demonstreerden er innovatieve toepassingen, die de breakbulksector in de toekomst kunnen transformeren. Dataplatform NxtPort lanceerde op de beurs zelfs een speciale breakbulk-applicatie: Bulkchain.

Ambitie is dé Europese locatie voor onderhoud in de procesindustrie

Maintenance Value Park Terneuzen officieel geopend

Door: Henk van de Voorde Foto's Adri van de Wege

Foto: Foto Maintenance Value Park

Het Maintenance Value Park is vrijdag 21 juni officieel geopend, gevolgd door een drukbezochte Open Dag op het zonovergoten bedrijventerrein op zaterdag 22 juni. In de afgelopen twee jaar hebben ruim 20 onderhoudsbedrijven en het Kic MPI (Kennis en innovatie centrum Maintenance Proces Industrie) zich gevestigd op het Maintenance Value Park, gelegen naast de toegang tot de Westerscheldetunnel in Terneuzen. Vanuit het nieuwe terrein die grenst aan de site van Dow Benelux kunnen deze bedrijven niet alleen hun diensten aan Dow leveren maar ook aan diverse andere procesindustrieën in de regio, zoals Cargill en Yara.

Naast kostenvoordelen werkt de clustering innovatie in de hand door de beoogde samenwerking, kennisoverdracht en synergie tussen de verschillende bedrijven. Het Maintenance Value Park grenst

aan de enorme chemische faciliteiten van Dow Chemical en die van Trinseo, centraal gelegen in het grootste chemische cluster van West-Europa, de Nederlands-Vlaamse Delta. De ontwikkeling en realisatie van het Maintenance Value Park is tot stand gekomen dankzij een joint venture van vermogensbeheerder APF International en bouwonderneming Cordeel Nederland.

Forumdiscussie

Na een kort welkom door voorzitter Mielchiel Corstjanje van de bewonerscommissie van het Maintenance Value Park was het woord op de feestelijke bijeenkomst aan advocaat/cabaretier Maikel Harte. Hij leidde in de grote feesttent

een forumdiscussie met Neldes Hovestad (algemeen directeur Dow Terneuzen), Han Blokland (CEO Engie Nederland), gedeputeerde Jo-Annes de Bat van de Provincie Zeeland en burgemeester Jan Lonink van de gemeente Terneuzen. „Blijkbaar had men een advocaat nodig om alles in goede banen te leiden”, opende Harte quasi serieus.

Tolvrij

‘De Westerscheldetunnel tolvrij’ was de eerste stelling. „Een hypotheek van 400 miljoen euro moet wel betaald worden. Pas als die afgelost is zal de tunnel tolvrij zijn”, was het nuchtere commentaar van De Bat. ‘Sluiten de technische opleidin-

Maikel Harte leidde een forumdiscussie met vlnr Neldes Hovestad (Dow), Han Blokland (Engie), gedeputeerde Jo-Annes de Bat en burgemeester Jan Lonink.

gen wel aan bij de vacatures?' was de volgende stelling. Niet alleen het invullen van vacatures in de techniek en de logistiek wordt steeds lastiger, ook in sectoren als de zorg en de horeca. Hoe kunnen jongeren behouden blijven voor de regio? Naast goede voorzieningen en een aantrekkelijk vestigingsklimaat dient het Zeeuwse bedrijfsleven bijvoorbeeld te investeren in stages. Daar waren de forumleden het wel over eens.

Techniek

„Alles draait om techniek. Alle kennis in één bedrijf is niet mogelijk. Er zal moeten samengewerkt worden tussen technologiebedrijven en met overheden en kennisinstututen”, memoreerde Blokland. 'Zijn er concrete plannen voor extra ontsluitingswegen?', vroeg de discussieleider. „Het kan niet zo zijn dat bijvoorbeeld een bedrijf als Dow maar op één manier te bereiken is. Er is nog wel een Calamiteitenweg, maar de naam zegt het zelf al. Die zou dus alleen gebruikt moeten worden in geval van nood”, onderstreepte Lonink.

CO2 taks

„Over dingen die geld kosten gesproken. Hoe denken jullie over de CO2 taks?

„Iedereen heeft zijn verantwoordelijkheid, maar belangrijk is wel dat er een bepaalde flow van investeringen blijft. Het mag niet zo zijn dat men vanwege de taks liever in omliggende landen gaat investeren dan in Nederland”, verklaarde Hovestad. „Iets

van een heffing zal er wel komen, maar belangrijk is dat die wordt ingezet voor innovatie in het bedrijfsleven”, aldus de gedeputeerde.

Vervolg op pagina 8

Het nieuwe bedrijventerrein is ontwikkeld door bouwonderneming Cordeel en vermogensbeheerder APF.

Ambitie

Het Maintenance Value Park heeft de ambitie om uit te groeien tot dé Europese locatie voor onderhoud in de procesindustrie. Het belangrijkste middel om de doelstellingen te bereiken, is het realiseren van nieuwe netwerkverbanden tussen aannemers, engineering bedrijven, procesindustrie en kennisinstellingen. De samenwerking richt zich daarbij op innovatie, opleiding, kennisdeling en werkgelegenheid. Het MVP is een partner van het Dutch Institute World Class Maintenance programma in Nederland.

Cordeel/APF

„Het Value Park Terneuzen is een initiatief van Dow Benelux en North Sea Port. De groei van Dow zorgde voor toenemend ruimtegebrek. Veiligheid en de mogelijkheid van toekomstige nieuwbouw op de site van Dow waren de drivers om de haalbaarheid te onderzoeken van een elders nieuw te bouwen park. Dat heeft geresulteerd in de ontwikkeling van het Maintenance Value Park met ruim 10 hectare uitgifbare grond, net buiten het Dow terrein. Na een marktconsultatie werd in 2015 de ontwikkeling van het project gegund aan de combinatie Cordeel/APF. Wij hebben alles gebouwd in nauwe dialoog met en op specifieke wensen van de klanten. Maatwerk dus”, aldus algemeen directeur Erik de Bruyn van Cordeel.

Trinseo

In juni 2016 is de eerste paal geslagen van de nieuwe huisvesting van Trinseo. Vervolgens zijn er in amper drie jaar tijd meer dan 20 bedrijven gehuisvest, in 8 panden. „Dit is mede gelukt dankzij de constructieve medewerking van de betrokken overheden”, benadrukt de topman van Cordeel.

Stimulans

Van het Maintenance Value Park gaat veel spin off uit. Het zal een verdere stimulans zijn voor de aantrekkelijkheid van de regio als uniek chemie- en onderhoudscluster in Europa. Tegelijkertijd zullen de deelnemers profiteren van lagere kosten voor de procesindustrie, verlenging van de levensduur van machines en installaties en een betere concurrentiepositie.

Ruime procesindustrie

„Het Maintenance Value Park is eigenlijk een competence center voor de ruime procesindustrie in de regio. De kennis op het gebied van onderhoud en innovatie wordt geclusterd, hetgeen leidt tot synergievoordelen. Een voorbeeld van innovatie en kennisuitwisseling is de ontwikkeling van explosieveilige drones voor inspecties op hoogte in de chemische industrie”, licht Erik De Bruyn toe.

Voorzitter *Miechel Corstanje* van de bewonerscommissie (links) loopt naar de representanten van de verschillende onderhoudsbedrijven.

Derde bedrijfsverzamelgebouw

Op één kavel na van 1 hectare is het MVP volledig vol. Cordeel is op dit laatste perceel inmiddels gestart met de voorbereidingen van een derde bedrijfsverzamelgebouw. De bouw start eind dit jaar en de oplevering staat gepland voor medio 2020. Voor potentiële huurders is nog ruimte beschikbaar van werkplaatsen en kantoorruimte.

Diamond Center

Op het Maintenance Value Park is op woensdag 24 april in aanwezigheid van premier Mark Rutte en bestuursvoorzitter Jim Fitterling van Dow Chemical al het nieuwe duurzame kantoorgebouw van Dow Benelux officieel geopend. Dit door Cordeel gebouwde Diamond Centre is het grootste kantoorgebouw in Zeeland.

Boeganker voor Theo van Ravesteyn: vertrekkend topman MSC Nederland

Theo van Ravesteyn heeft van het Havenbedrijf Rotterdam het Boeganker gekregen. Dit is een onderscheiding die wordt uitgereikt aan personen die gedurende vele jaren vanuit een leidinggevende positie, als boegbeeld, een vitale bijdrage hebben geleverd aan de Rotterdamse haven.

Theo van Ravesteyn heeft 34 jaar voor MSC gewerkt. Sinds hij managing director van MSC Nederland is geworden zijn de calls van MSC containerschepen vertienvoudigd. Naast zijn werk voor MSC Nederland was Theo van Ravesteyn jarenlang actief bestuurslid van de Vereniging van Rotterdamse Cargadoors, de VRC. Hij zette zich ook actief in voor de ontwikkeling van de 'Container Exchange Route', waardoor in de toekomst containers tussen de terminals efficiënter kunnen worden vervoerd. Ook nam hij onder andere deel aan het sectoroverleg container binnenvaart.

Van Ravesteyn toonde zich altijd zeer betrokken bij de Rotterdamse havengemeenschap, ook in minder formele aangelegenheden. Zo was hij een van de stimulators achter het cargadoorscafé en van de verladerslunch op de Shiplink beurs.

Theo van Ravesteyn verlaat MSC Nederland vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd.

Theo van Ravesteyn (rechts) ontvangt Boeganker van Emile Hoogsteden (MSC)

Vivienne de Leeuw nieuwe CFO van Havenbedrijf Rotterdam

Per 1 juli 2019 is Vivienne de Leeuw (1975) door de aandeelhouders benoemd tot nieuwe Chief Financial Officer van Havenbedrijf Rotterdam N.V. en tot lid van de Algemene Directie. De Leeuw volgt daarmee Paul Smits op, die na acht jaar afscheid heeft genomen als CFO van het Havenbedrijf. Hiervoor was zij onder meer CFO bij RTL Nederland en CFO bij KPN Consumer Residential.

COLUMN

De maritieme gerechtsdeskundige: Nederland vaart eigen koers

Onlangs heeft de projectgroep 'Afkoersen op vaste maritieme gerechtsdeskundigen' haar eindrapport overhandigd aan haar opdrachtgevers: de Rechtbank Rotterdam, de Erasmus Universiteit en de Nederlandse Vereniging voor Vervoerrecht. Het doel van dit project was om de maritieme gerechtsexpert in Nederland een impuls te geven. Even leek het erop dat Nederland het Belgische model zou volgen. In België wordt na een maritiem incident vrijwel altijd de Belgische Nautische Commissie ingeschakeld. De oorzaak van een incident en de omvang van de schade wordt dan onderzocht door een van de vaste gerechtsexperts, in de regel een door de rechtbank benoemde kapitein. In Nederland is het benoemen van een maritieme gerechtsexpert niet gangbaar.

De projectgroep besprak de mogelijkheden van een Nederlandse nautische commissie: een lijst met vaste maritieme gerechtsexperts die alleen maar gerechtsexpertises zouden doen. Om verschillende redenen is hier toch vanaf gezien. Allereerst waren er kanttekeningen bij de financiële haalbaarheid van het plan. Daarnaast werd geconcludeerd dat het opstellen van een vaste lijst te beperkend zou zijn. De vraag is immers of dan wel voor elke situatie een expert kan worden aangesteld met de specifieke kennis vereist voor dat incident.

De projectgroep heeft uiteindelijk een aantal andere aanbevelingen gedaan die iets minder ingrijpend zijn. Zo is de optie van een "gerechtsexpert ter zitting" geopperd. Vanuit de rechtbank bestaat namelijk de behoefte aan inhoudelijke nautische en technische kennis van een onafhankelijk expert, met name ter zitting. Een gerechtsexpert ter zitting is – de naam zegt het al – aanwezig ter zitting en beantwoordt vragen waar nodig. De gerechtsexpert ter zitting schrijft geen rapport en na de zitting is zijn taak dus alweer voltooid. Het idee is dat een tweede ronde expertiserapporten kan worden voorkomen, waarmee veel tijd en kosten kunnen worden bespaard.

Ondanks de interessante aanbevelingen in het eindrapport is het natuurlijk afwachten in hoeverre we de voorgestelde veranderingen in de praktijk gaan terugzien. Het feit dat de Rechtbank Rotterdam zelf betrokken was bij de projectgroep doet echter vermoeden dat er wel degelijk iets kan gaan veranderen. Het streven van de rechterlijke macht om tijd en kosten in procedures te besparen is in ieder geval toe te juichen.

Hebt u vragen, neem dan contact op met Smallegange Advocaten/Richard Latten via de hieronder genoemde contactgegevens.

smallegange
Smallegange - law firm with a view

"Dé juridisch specialist voor haven en logistiek"

T. 010-201 00 70 E. mail@smalaw.nl
www.smallegange-lawyers.com

Heros Sluiskil is de grootste opwerker van AEC-bodemas in Europa

Duurzaam gebruik van secundaire grondstoffen

Door: Henk van de Voorde

Mede door het veranderende klimaat leiden fikse buien steeds vaker tot overlast. Vandaar dat bedrijfsleven en wetenschap oplossingen ontwikkelen voor berging en zuivering van water. WaterStraat is een testlocatie op de TU Delft voor waterafvoer. Zo is er in de proeftuin op de campus onlangs een ruimte ingericht met de duurzame bouwstof DrainMix®, geproduceerd uit wat oorspronkelijk huishoudelijk afval was. Naast fundering en drainage van sportvelden is de nieuwe bouwstof ook geschikt voor pleinen, parkeerplaatsen en wandelpaden. Het proefveld met DrainMix® is tot stand gekomen dankzij een ketensamenwerking tussen afvalverwerker Suez, fabrikant MBI De Steenmeesters, uitvinder Kyoto Boost en producent Heros Sluiskil. De gemeente Amsterdam heeft de primeur van een kunstgrasveld met een duurzame fundering van DrainMix®. Naast fundering en drainage van sportvelden is de nieuwe bouwstof ook geschikt voor pleinen, parkeerplaatsen en wandelpaden. Het past allemaal goed binnen het beleid van de overheid om afvalstromen te hergebruiken. Duurzame inzet van secundaire grondstoffen is een must om moeder aarde te ontzien.

Heros Sluiskil, specialist in herwinning van grondstoffen uit afval, is gevestigd op het Eco Park Terneuzen.

Open structuur

DrainMix® is een bouwstof die doet denken aan grind en kan in verschillende constructies worden toegepast. Door de fijne fractie met een open structuur kan regenval rustig infiltreren en naar behoefte snel afvloeien of worden opgeslagen. DrainMix® heeft namelijk het vermogen om heel snel water te transporteren en te bufferen. Door de ruimte tussen de korrels kan het water snel worden afgevoerd. Het kan ook bewaard

worden in een bassin om later bijvoorbeeld kunstgrasvelden te besproeien. Het past allemaal goed binnen het beleid van de overheid om afvalstromen te hergebruiken en secundaire grondstoffen duurzaam in te zetten.

Functionele toepassingen

De GreenVillage van de TU Delft beoogt oplossingen voor een klimaatbestendige stad. Het mooie bij DrainMix® is dat Suez

WaterStraat TU Delft. Het proefveld met DrainMix® is tot stand gekomen dankzij een ketensamenwerking tussen Suez, MBI De Steenmeesters, Kyoto Boost en Heros Sluiskil.

restafval inzamelt en verwerkt en bij Heros hoogwaardig wordt opgewerkt tot een bouwstof met constructieve eigenschappen. Vervolgens komt het oorspronkelijke restafval terug de stad in met mooie functionele toepassingen, zowel voor kunstgrasvelden als voor water passerende bestratingsoplossingen. DrainMix® is een typisch voorbeeld van circulariteit. De gemeente Amsterdam heeft inmiddels de primeur van een kunstgrasveld met een duurzame fundering van DrainMix®.

AEC-bodemas

Heros Sluiskil, de grootste opwerker van AEC-bodemas in Europa, heeft de afgelopen jaren stevig geïnvesteerd in noodzakelijke nieuwe technieken. Daardoor is nu vrij toepasbare AEC-bodemas beschikbaar waarvoor aanvullende IBC-maatregelen niet

natief voor primaire bouwstoffen als zand en grind. Granova® combimix vindt zijn toepassing in wegenbouw, bedrijfsterreinen en infrastructurele werken.

Tractaatweg

Granova® combimix is in Zeeuws-Vlaanderen onder andere toegepast als zandvervanger bij de verbreding van de Tractaatweg, waarvoor het in totaal 125.000 ton van dit duurzame product leverde. Mede door de kleine korrel kan granova® combimix mooi vlak worden gemaakt, waardoor het geen sporen achter laat.

Bedrijfsterreinen

Granova® combimix is ook ideaal als fundering onder de verharding voor alle soorten infrastructuur zoals wegen en bedrijfsterreinen. Anders dan IBC is granova® combimix als niet-vormgegeven schone bouwstof ook geschikt voor fundatietoepassingen onder een te plaatsen bedrijfshal. „Het is overal toepasbaar, zonder beperkingen. De ervaringen zijn positief. Granova® combimix is een prima funderingsmengsel voor zowel asfalt als betonsteen, met een uitstekende waterdoorlaatbaarheid. Dus ook uitermate geschikt voor een werkvloer op een bouwplaats, waarop later een verharding kan worden aangebracht”, aldus directeur Arie de Bode van Heros Sluiskil.

Werkvloer

Ook voor kleinschalige projecten is granova® combimix, een uitstekend alternatief voor primaire grondstoffen. Een mooi voorbeeld is de toepassing van granova® combimix in de fundering van het nieuwe fietspad in Cadzand-Bad.

Maintenance Value Park

Op het bedrijfsterrein van het Maintenance Value Park is gebruik gemaakt van 10.000

Kunstgrasveld met een duurzame fundering van DrainMix®. De gemeente Amsterdam heeft de primeur.

ton granova® combimix als funderingsmateriaal onder de verharding. „Een mooi product met zeer goede verdichtingseigenschappen. Zeer geschikt om alles strak te krijgen”, aldus projectleider Frederik Sonke van Harthoorn BV. Dit bedrijf was door hoofdaannemer Cordeel ingeschakeld voor het grondwerk, de riolering en de verhardingen. Voor het eerst is de duurzame bouwstof granova® combimix op het Maintenance Value Park, dat vrijdag 21 juni officieel is geopend, ook toegepast als funderingsmateriaal onder de gebouwen.

www.heros.nl

meer nodig zijn. Heros - producent van secundaire grond- en bouwstoffen voor de betonindustrie en de grond-, weg- en waterbouw - verwerkt het huishoudelijke afval van zo'n zes miljoen mensen.

Scheepsvervoer

Per jaar is Heros goed voor zo'n anderhalf miljoen ton scheepsvervoer. Het grijze restafval wordt verbrand bij diverse Afval Energie Centrales in Nederland en België. De verbrande resten bevatten veel ijzer en non-ferro metalen. Dat wil zeggen ook edele metalen zoals goud en zilver, afkomstig van verloren sieraden of mobiele telefoons. Deze metalen worden teruggewonnen en teruggebracht in de circulaire economie.

Granova® combimix

Heros is begin 2018 voor het duurzame product granova® combimix gecertificeerd door Rijkswaterstaat. Het is een goed alter-

Naast Dordrecht biedt Standic straks ook in Antwerpen maatwerk in tankopslag

Door: Antoon A. Oosting

Het onafhankelijke tankopslagbedrijf Standic uit Dordrecht slaat zijn vleugels uit naar de haven van Antwerpen. Op de rechter Scheldeoever bouwt Standic aan het 5^e Havendok een volledig nieuwe terminal met een opslagcapaciteit van 230.000 m³. Daarmee wordt Standic bijna twee keer zo groot want de bestaande terminal aan de Wioldrechtseweg in de haven van Dordrecht omvat 230.500 m³.

De bouw van de nieuwe terminal vergt een investering van om en nabij de € 200 miljoen. Alle voorbereidingen zijn inmiddels gestart om begin volgend jaar met de bouw van de terminal te kunnen starten. Volgens de plannen moet in de eerste helft van 2021 de eerste fase van de nieuwe terminal in gebruik kunnen worden genomen. De terminal krijgt een 830 meter lange kade waaraan gelijktijdig drie zeeschepen of vier binnenvaartschepen kunnen aanmeren.

De nieuwe terminal krijgt rond de 180 tanks met een opslagcapaciteit van 500 tot 3500 m³. Daarmee richt Standic in Antwerpen zich vooral op klanten uit de chemiesector. Anders dan in Dordrecht waar de diepgang is beperkt tot 9,30 meter kan Standic aan de kade van de nieuwe terminal in Antwerpen ook de tot 14 meter diep stekende grote chemicaliëntankers uit de Golf van Mexico en het Midden-Oosten ontvangen. Daarvandaan komen onder andere veel chemieproducten gemaakt van ethyleen wat een grondstof is voor veel kunststoffen gemaakt door de Europese industrie.

Belangrijk chemiecluster

'De reden dat we zochten naar uitbreiding is dat we een groeiende vraag naar opslagcapaciteit vanuit de chemiesector zien. Deze sector

Luchtfoto van de Standic-terminal in de haven van Dordrecht met rechtsboven de kleinere terminal van Haan Oil Storage.

laat ook voor de toekomst een stabiele groei zien en de haven van Antwerpen beschikt over een belangrijk chemiecluster', legt commercieel directeur van Standic Paul Voogt uit.

Hij vertelt dat Standic al zo'n vier of vijf jaar met het Antwerpse havenbedrijf in gesprek is over een plek voor de bouw van een tankterminal in de Scheldehaven. De verhuizing via grondruil van een aantal bedrijven vanuit het 5^e Havendok bood uiteindelijk ruimte voor Standic. De Dordtenaren zijn ook wel met het Havenbedrijf Rotterdam in gesprek geweest maar dat bood uiteindelijk geen oplossing voor de wensen van Standic. Een vestiging in de Europoort of op de Tweede Maasvlakte zou ook te ver weg komen te liggen van klanten in het Antwerpse.

Kleinere volumes

Voogt: 'Bovendien zit het in Rotterdam gewoon vol. Daar komt bij dat Rotterdam zich met name op de grote volumes richt terwijl wij juist opslagfaciliteiten voor de kleinere volumes voor chemieproducten willen bieden. Daarin is meer groei te verwachten terwijl het met de petroleumproducten steeds moeilijker gaat.

Het chemiecluster van Antwerpen behoort tot de tien grootste van de wereld en in onze plannen past vestiging in het Antwerpse het beste.'

'Bovendien was de bereidheid groot om ons binnen te halen. Je merkt dat er in Antwerpen bij het havenbedrijf veel meer kennis zit van de markten in de chemie. Voor ons is er wat dat betreft in de haven van Antwerpen dan ook meer synergie te behalen in de samenwerking met andere terminals en bedrijven', aldus Voogt. Een belangrijke trend waarop Standic wil inspelen is dat petrochemische grondstoffen en halfabricaten zoals ethyleen steeds vaker worden geproduceerd in gebieden op de wereld waar dat veel goedkoper kan dan in Europa.

Petrochemische industrie

Anders dan voorheen uit de raffinaderijen in Europa komen dit soort producten steeds vaker uit de Golf van Mexico waar de Amerikanen over heel veel schaliegas beschikken waaruit ze goedkoop ethyleen kunnen produceren. Daarnaast investeert met name Saoedi-Arabië flink in zijn petrochemische industrie om niet langer alleen afhankelijk te zijn van de export

Locatie van de nieuwe Standic-terminal aan het 5^e Havendok in de haven van Antwerpen.

van ruwe olie. Zo komt chemie voor de verwerkende chemische industrie in Europa ook steeds vaker uit het Midden-Oosten.

Maar als het daar vandaan komt moeten de importerende bedrijven hun leveringen vaak eerst laten opslaan bijvoorbeeld bij Standic. Iets waarin ook de terminal in Dordrecht zich heeft gespecialiseerd. 'Wij slaan hier drie soorten lading op. Chemieproducten, smeermiddelen voor de automobiel- en maritieme industrie en in volume het grootst, biodiesel. Verder doen wij hier ook aan blenden om smeermiddelen op de gewenste specificaties te krijgen', vertelt Voogt.

Tanks in alle groottes

Standic is volgens de commercieel directeur sterk in vervoer, het laden en lossen van tankwagens en zee- en binnenvaarttankers. Bedrijven die hun lading via Standic invoeren of exporteren zitten volgens Voogt verspreid over heel Noordwest-Europa. Voogt: 'Wij hebben hier tanks in vijftien groottes. Daarmee kunnen wij voor elke hoeveelheid vrij goed een passende tank aanbieden, sterk in maatwerk dus. Hier in Dordrecht is de grootste tank 6600 m³ maar het gros van de 163 tanks zit tussen de 500 en 2000 m³. Dat is ideaal voor distributie per tankwagen. De lading komt binnen per schip. Het afgelopen jaar hadden we hier 23000 tankwagens en onze terminal is bijna altijd voor de volle 100 procent gevuld.'

De opslagtanks van Standic zijn van roestvrijstaal of mild steel. Alle tanks hebben eigen aansluitingen voor het laden en lossen van tankwagens. Met bereikbaarheid over water, via de weg en spoor is de terminal in Dordrecht multimodaal maar aan het laden en lossen van bepaalde stoffen zijn beperkingen gesteld, bijvoorbeeld alleen 's nachts en alleen in bepaalde tanks zo ver mogelijk weg van de (woon) bebouwing.

Milieu-en veiligheidseisen

'In Antwerpen hebben we daar minder last van omdat we daar in een industriegebied zitten. Wij willen daar ook meer gaan uitbreiden in chemie waar dat hier niet of nauwelijks mogelijk is in verband met bestaande vergunningvoorschriften voor deze terminal in Dordrecht. Wat niet betekent dat we in Antwerpen inleveren op de veiligheid want bij de bouw van een nieuwe terminal moet je voldoen aan de laatste milieu- en veiligheidseisen. Maar in nieuwbouw kun je alle voorgeschreven veiligheidsvoorzieningen makkelijker meenemen dan in de bestaande situatie', legt Voogt uit.

Ook zal de terminal in Antwerpen beter zijn aangesloten op het spoorwagennet. Voogt: 'Wij willen onze klanten niet laten vastlopen op de drukke ring van Antwerpen. Daarnaast zien wij de vraag naar vervoer per spoor sterk toenemen. Klanten willen ook graag een alternatief per spoor hebben als transport via de

Om chemieproducten te kunnen opslaan is alle leidingwerk in roestvrijstaal uitgevoerd.

binnenvaart problematisch wordt bij bijvoorbeeld te lage waterstanden. Dat kan straks in Antwerpen mogelijk ook voor tankwagens 24 uur per dag waarmee wij met onze nieuwe terminal optimaal multimodaal zijn.'

Speciality chemicals

De klanten die Voogt voor de nieuwe terminal van Standic in Antwerpen op het oog heeft zijn vooral bedrijven die hun grondstoffen of halffabricaten hier willen laten opslaan om te verwerken of om te exporteren naar bijvoorbeeld Azië. De handelsoorlog van Trump met China en inmiddels ook India kan er volgens Voogt wel eens toe leiden dat afnemers in Azië vaker voor een leverancier uit Europa kiezen. Met name België en Duitsland kennen volgens Voogt veel producenten van hoogwaardige chemieproducten die China en andere Aziatische landen nu ook nog vaak uit de VS importeren.

Standic zelf is een dochteronderneming van de Hametha groep, een familiebedrijf. Tot deze groep behoort ook het tankopslagbedrijf

van Haan Oil Storage, even verderop aan de Wieldrechtseweg in de haven van Dordrecht. Hametha, waaronder ook De Haan Minerale Oliën valt, is vanouds een exploitant van inmiddels 140 tankstations, die in 2007 de kans kreeg de in 1958 door de bekende gebroeders Broere begonnen terminal over te nemen. Die was in 1988 overgenomen door Pakhoed wat later Vopak werd die de terminal in 2007 verkocht. Na de overname in 2007 is de terminal verdubbeld in opslagcapaciteit.

Nieuwe zwavelregels

Naast Standic is Voogt ook commercieel directeur van Haan Oil Storage. In die functie is van belang hoe de per 1 januari 2020 in kracht wordende nieuwe zwavelregels voor de zeescheepvaart gaan uitpakken. Voogt: 'Ik ben heel benieuwd welke producten uiteindelijk de hoofdmoot gaan vormen. Het zijn tot op heden vooral overheden die het voortouw nemen om hun schepen op biobrandstof of andere schone alternatieven te laten varen. De vraag is dan wat anderen gaan doen.'

De Standic-terminal in Dordrecht had vorig jaar drieëntwintigduizend tankwagens op bezoek om te laden en lossen.

*Zeeuwse
havens zijn het
kloppend hart*

*van de
provinciale
economie.*

Derde zeehaven van Nederland

Door de strategische ligging van de Zeeuwse havens hebben zij zich ontwikkeld tot derde zeehaven van Nederland. Wilt u weten wat er speelt in deze branche? Neem dan contact op met een van onze adviseurs via (0113) 24 84 00.

www.rabobank.nl

Rabobank

‘De lokale betrokkenheid is onze kracht’

Door: Henk van de Voorde

Maatschappelijke betrokkenheid, innovatie en duurzaamheid zijn belangrijke kernwaarden voor Rabobank. Ondernemers met een goed onderbouwd verhaal en goede prognoses wil deze bank graag met financiële middelen en kennis faciliteren. Zo worden bijvoorbeeld ondernemers die investeren in nieuwe duurzame ontwikkelingen op passende wijze ondersteund. Hoe zit een ondernemer in de wedstrijd? Hoe presteert hij ten opzichte van de branche? Wat is bijvoorbeeld de reden dat hij beter presteert dan de sector? Hoe kan hij of zij inspelen op de snelle ontwikkelingen binnen de branche en bij de klant? Is de kennis van de ondernemer up-to-date? Het passeerde allemaal de revue tijdens een interview met Frank Capel. Hij is sinds 1 juni 2019 de nieuwe directeur van Rabobank Oosterschelde, met vestigingen in Goes, Zierikzee en Tholen.

Frank Capel is sinds 1 juni 2019 de nieuwe directeur van Rabobank Oosterschelde.

„De lokale betrokkenheid is de kracht van onze bank. Door de specialistenteams in Roosendaal kunnen we die nog beter inhoud geven”, onderstreept de energieke bankier. De drie Zeeuwse Rabobanken werken sinds begin dit jaar samen met vijf banken in West-Brabant via die specialistenteams. „Kennis en ervaring wordt zo gedeeld met collega’s van andere banken, waardoor we ons nog meer kunnen focussen op maatwerk. Daarbij kunnen we uiteraard ook een beroep blijven doen op de branche-specifieke kennis vanuit ons hoofdkantoor in Utrecht”, legt Frank uit.

Netwerkbijeenkomsten

Hij is afkomstig uit Zuid-Limburg, maar voelt zich, als opvolger van Ad de Korte en Jos van Esbroeck, al helemaal thuis in Zeeland. „Het is een mooie baan in een prachtig werkgebied. Buiten de reguliere klantenbezoeken ga ik, net als Ad en Jos ook deden, veel naar netwerkbijeenkomsten. Het is belangrijk om te weten wat er speelt in de lokale samenleving en bij de ondernemers. Het is goed om een vertrouwensband met de klant op te kunnen bouwen, zodat je hem of haar nog beter kunt adviseren”, zegt Frank Capel.

Nationaal Park

Zijn opa was mijnwerker (een echte koempel), zijn vader ging naar de zeevaartschool in Vlissingen en werd later kapitein in de grote vaart. „Mede door mijn vader is de voorliefde voor de provincie Zeeland ontstaan. De flora

en fauna van Nationaal Park Oosterschelde zijn bijvoorbeeld schitterend. Zeeland is ook de provincie die al ruim tien jaar lang een relatief hoge economische groei heeft. Echt een gebied waar de Zeeuwen trots op mogen zijn.”

Financieringen

Rabobank Oosterschelde heeft in Zuid-Beveland, Schouwen-Duiveland en Tholen een aandeel van ruim 50 procent in de zakelijke markt, waarbij jaarlijks voor ongeveer 150 miljoen euro aan nieuwe zakelijke financieringen wordt verstrekt. Een bedrag dat rechtstreeks ten goede komt aan de Zeeuwse economie en werkgelegenheid. Het volume zakelijke uitbetalingen is in het afgelopen decennium jaarlijks met twee à drie procent gegroeid. Belangrijke sectoren voor de bank zijn handel en industrie, zakelijke dienstverlening, food & agri, binnenvaart en recreatie & toerisme.

Goed geëquipeerd

„Binnen ons werkgebied zijn er vele aansprekende ondernemingen. Met financiële middelen en kennis ondersteunen we zowel traditionele als ook e-commerce bedrijven. Het gebied is goed geëquipeerd om ook innovatieve nieuwe bedrijven te laten ontplooiën. „Daarnaast hebben we ook een mooie particuliere tak, met een groot aandeel op de hypotheek- en beleggingsmarkt”, aldus de nieuwe directeur van Rabobank Oosterschelde.

www.rabobank.nl/lokale-bank/oosterschelde/

Pier Eringa maakt transfer van ProRail naar Transdev

Pier Eringa wordt per 1 september benoemd als nieuwe CEO bij Transdev Nederland. Transdev Nederland, moederbedrijf van onder andere Connexion, Hermes en Witte Kruis, ziet dit als een toekomstvaste keuze met focus op de medewerker, de klant, de operatie van vandaag en de mobiliteitsbehoefte van morgen. Transdev en Eringa gaan samen verder op de door Transdev ingeslagen weg naar een kostenefficiënte operatie van taxi, ambulancevervoer en OV per bus en trein. Dit met een groep betrokken mensen, waarbij de focus op innovatie inspeelt op de wensen van de gebruikers.

Christian Schreyer, CEO en President van Transdev Noord- en Centraal- Europa: "Met Pier hebben we een man aangetrokken met een enorm breed netwerk en iemand met veel kennis van het openbaar vervoer en het publieke domein. We hebben er volop vertrouwen in dat we onder zijn leiding onze ambitieuze doelen

op het gebied van de operatie, innovatie en klantgerichtheid zullen realiseren."

Het profiel van Eringa past uitstekend bij Transdev Nederland. In de afgelopen jaren heeft hij veel ervaring opgedaan in verschillende topfuncties bij grote publiek-private organisaties met impact in de samenleving, zoals bij de politie, de NS, als directeur van het Albert Schweitzer ziekenhuis, als toezichthouder bij de KNVB en in zijn huidige rol als president-directeur bij ProRail.

Daar heeft hij ervoor gezorgd dat de spoorbeheerder op financieel én operationeel gebied weer positief op de kaart staat in Nederland, Europa en zelfs daarbuiten.

Eringa is met grote regelmaat op de werkvloer te vinden, staat voor zijn werknemers en richt zich dagelijks op het zorgen voor werkplezier, hoge prestaties en een goede bedrijfsreputatie. Zijn stijl van leidinggeven zorgde ervoor dat ProRail-medewerkers weer trots zijn om bij de spoorbeheerder werkzaam te zijn. Als boegbeeld van de organisaties waaraan hij leiding gaf, heeft hij bovendien interne veranderingen in gang gezet om deze organisaties toekomstbestendig te maken. Transdev Nederland was voor Eringa een logische stap:

"De afgelopen jaren heb ik met veel plezier en trots gewerkt bij ProRail. Met deze overstap ga ik er alles aan doen om de positie van het internationale mobiliteitsbedrijf Transdev in Nederland verder te verstevigen. Transdev heeft dagelijks impact op de mobiliteit van vele gebruikers. Bovendien maakt de organisatie echt het verschil voor de samenleving dankzij nieuwe ontwikkelingen op het gebied van bijvoorbeeld Zero Emissie en Mobility as a Service. Daarom is dit voor mij een geweldige transfer!"

Specialistische en juridische assistentie tegen een redelijke prijs.

Ons kantoor bestaat uit advocaten die zich hebben gespecialiseerd in het maritiem-, vervoer- en transportverzekeringsrecht.

Wij zijn met name gespecialiseerd in:

Ladingschades / aansprakelijkheid - Aanvaringen / schadevaringen - Casco-schades - Geschillen tussen werven en scheepseigenaren - Polisdisputen - Hulpverlening / averij-grosse - Bevrachtingsgeschillen - Arbeidsrecht - Letselschades binnenvaart - Het opstellen en begeleiden van (bouw)contracten en algemene voorwaarden.

smallegange

Voor nadere informatie

De Rotterdam Oost Toren High Rise 28e Etage
Wilhelminakade 143, 3072 AP Rotterdam
T 010 201 00 70 F 010 412 04 03 I smallegange-lawyers.com

De KUNST van "GROEN" inzamelen, scheiden én verwerken!

Van Scheepsafval naar grondstof voor een nieuw product....

Al meer dan 50 jaar is Bek & Verburg voortvarend op het gebied van inzameling van meer dan 180 verschillende scheeps- en offshore-afvalstoffen in de Nederlandse zeehavens. Bek & Verburg is onderscheidend, duurzaam en vooruitstrevend op haar vakgebied. Met de ingebruikname van de Invotix IX is er een nieuwe groene mijlpaal bereikt. Het varen en inzamelen met dit zelf ontworpen inzamelingschip gebeurt volledig elektrisch. Bek & Verburg heeft vestigingen in Rotterdam, Scheveningen, Amsterdam, IJmuiden, Den Helder en Eemshaven.

Bek & Verburg

- Collecting and handling shipping waste
- Trading / Maritime waste specialists

Montrealweg 140
Havennr. 4267
3197 KH
Rotterdam-Botlek
T. 010 - 428 77 44
F. 010 - 428 77 49
i. www.bek-verburg.nl

W A T E R

Water als strategische verbinder van de Delta

„Water als strategische verbinder van de Delta.” Op het eerste gehoor een wat paradoxaal thema voor de elfde Ravelijnlezing in Bergen op Zoom. Zeker zo kort na de hete droge zomer van 2018 en de schade die hevige hagel- en stortbuien vorig jaar ook in Zuidwest-Nederland veroorzaakten. Maar juist die extreme weersomstandigheden vragen des te meer om goed voorbereide keuzes en weloverwogen acties, zo menen de provincie Noord-Brabant en de gemeente Bergen op Zoom, de belangrijkste partners van initiatiefnemer en organisator Stichting Ravelijnlezing. Net als bijvoorbeeld de stijging van de zeespiegel, het dalende grondwaterpeil op de Brabantse Wal en de beschikbaarheid van voldoende zoet water voor de landbouw, natuur en economie in West-Brabant. „Wij willen de 350 bezoekers laten horen welke kansen er liggen om in de Zuidwestelijk Delta het hoofd boven water te houden. En vooral ook wat zij daar zelf aan kunnen doen”, aldus voorzitter Rob Snepvangers van Stichting Ravelijnlezing.

Integrale opgave

Een insteek die de per 1 januari benoemde Deltacommissaris Peter Glas omarmt. „Waterschappers, rijksambtenaren, wethouders, gedeputeerden en ook ik zelf als Deltacommissaris moeten met koffie en cake de wijk in”, stelt Glas in zijn inleiding in theater De Maagd. Om zich strategisch te verbinden met kennisinstututen, ondernemers, kunstenaars en uitdrukkelijk ook met burgers. „Het is absoluut een gezamenlijke, integrale en nationale opgave om te blijven werken aan onze delta.”

Ruimtelijke projecten

Niet enkel bij waterprojecten als de nu uitgestelde verzilting van het Volkerak/Zoommeer moet geanticipeerd worden op wat moet. Ook bij ruimtelijke projecten als de bouw of renovatie van woningen, aanleg van bedrijventerreinen, riolen of groenvoorzieningen, stelt Glas. „Als we het slim doen, gebeurt dat zowel energieneutraal als waterproof. Met gebruik van duurzame materialen en bijvoorbeeld aanleg van een waterberging.”

Deltafonds

Het Rijk stort jaarlijks al 1 miljard euro in het Deltafonds. Voor maatregelen ten behoeve van de waterveiligheid (tegen overstromingen), de klimaatrobuustheid (tegen de gevolgen van extreem weer) en voor het veiligstellen van voldoende zoet water. Van Delfzijl tot Cadzand, van Texel tot aan Maastricht. Op dezelfde lijn als Glas zit rijksbouwmeester Floris Alkemade. Ook hij streeft naar een omslag in denken en doen met het oog over een beter leefmilieu. Zijn handtekening staat onder Panorama Nederland, de toekomstvisie van het college van Rijksadviseurs, die eind vorig jaar

werd gepresenteerd. Ook hij pleit voor een integrale aanpak. „Niet denken per sector, maar juist kijken wat een besluit teweeg brengt in aanpalende sectoren.”

Landbouw

Een voorbeeld uit zijn lezing: het platteland is radicaal getransformeerd. De landbouw draagt volgens Alkemade nog geen twee procent bij aan het bruto nationaal product. Zijn oproep: haal die industriële landbouwbedrijven weg uit het kwetsbare landelijk gebied. Sluit als overheid of waterschappen een deal met boeren die aan landschapsbeheer willen doen.

Bierbrouwerijen

Dat bedrijven ook eigener beweging oog hebben voor een beter milieu, bewijst Lieselotte Kruf. De 33-jarige directeur bij de bierbrouwerijen van Dommelsch en Hertog Jan. Woonachtig in Bergen op Zoom maakt een bliksemcarrière. „Zonder water geen bier”, aldus de manager. Dommelsch gebruikt zeer zuiver grondwater uit bronnen onder de Boomse kleilaag. Via een zuiveringsinstallatie wint Dommelsch op eigen terrein biogas uit afvalwater. Het gasverbruik is daarmee 35 procent gedaald. Ook het waterverbruik wordt geminimaliseerd: -43 procent ten opzichte van 2005 en voor elektra is dat -36 procent. „We hebben in de droge zomer van 2018 zelfs gezuiverd water in tanks naar boeren gebracht om de gewassen op het land te besproeien.”

‘Energie, de kracht van de Delta’, wordt op 11 juni 2020 het motto van de volgende Ravelijnlezing, maakte Rob Snepvangers bekend tegenover dagvoorzitter Susanne de Kroon aan het slot van drukbezochte bijeenkomst.

ONTMANTELLEN VAN OLIE- EN GASPLATFORMEN

Al 75 jaar vertrouwd met complexe, industriële sloopwerken

- Dismantling and recycling
- Refurbishment of offshore installations
- NORM services
- Transport, loading, assembly & storage
- Ship cleaning and maritime waste

HOONDEERT
SERVICES & DECOMMISSIONING

HOOFDKANTOOR

Spanjeweg 4
4456 TW
Nieuwdorp

+31 (0)113 35 25 10
info@hsd.nl
www.hsd.nl

VERANTWOORD OMGAAN MET **SCHEEPSAFVAL** EN **INDUSTRIEEL AFVALWATER**

- DISPOSAL
- COLLECT
- RECYCLE

Vertegenwoordigt in de grotere havens:

- Amsterdam
- Rotterdam
- Antwerpen
- Gent
- Terneuzen
- Vlissingen

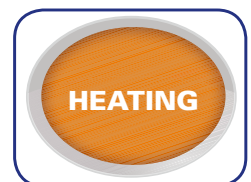
Martens
CLEANING

Nieuwdorp | Tel: 0113 - 67 22 10 | info@martenscleaning.nl
www.martenscleaning.nl

TANKCONTAINER DEPOT VENLO

IS ALSO A PART OF **TANK CLEANING VENLO BV**

COLUMBUSWEG 27 5928 LA VENLO +31-(0)77-3241010 | INFO@TANKCLEANINGVENLO.NL | WWW.TANKCLEANINGVENLO.NL

Port of Zwolle heeft grote ambities op het gebied van duurzaamheid

Port of Zwolle, het gezamenlijke havenbedrijf van Zwolle, Kampen en Meppel, wil een duurzame binnenvaart zijn en zich daarmee onderscheiden. Om hier stappen in te maken is Port of Zwolle aangesloten bij het Europese project 'DUAL Ports', een interregionale samenwerking. 'In de regio zijn verschillende bedrijven bezig met duurzaamheid. Wij helpen bedrijven daar graag bij', aldus Jeroen van den Ende, managing director van Port of Zwolle.

'Duurzaamheid is belangrijk voor een goede toekomst', zegt Van den Ende. 'We zijn aan de volgende generaties verplicht om goed te zorgen voor de aarde. Bovendien heeft duurzaamheid ook economische waarde. Als havenbedrijf willen we ons dan ook onderscheiden met duurzame maatregelen en regelingen. Dat maakt Port of Zwolle aantrekkelijk voor bedrijven die duurzaamheid hoog in het vaandel hebben staan. Wij dragen graag bij aan de duurzaamheidsdoelen van bedrijven in ons havengebied en die van andere bedrijven die willen vervoeren over water.'

DUAL Ports

In 2016 heeft Port of Zwolle zich aangesloten bij het Europese project DUAL Ports. Havens in België, Nederland, Duitsland, Denemarken en Schotland werken samen op het gebied van duurzaamheid. Het

Luchtfoto van haven in Kampen.

gezamenlijke doel is minder CO₂-uitstoot in de havens. Een van de manieren om dat te bereiken is het gebruik van een LNG-terminal in de haven. LNG is vloeibaar aardgas. Het staat bekend als een schoner en goedkoper alternatief voor de brandstoffen die normaal voor transport gebruikt worden.

'In Denemarken zijn ze volop bezig met LNG. Van hen horen we wat wel werkt en wat niet werkt. We leren van elkaar, door bijvoorbeeld de 'best practices' van interregionale projecten te delen. Dat hebben we ook gedaan met een tweedaagse bijeenkomst eind april in Zwolle. Naast diverse internationale gasten waren ook bedrijven uit de regio hierbij aanwezig.'

Ambitie

Een van de maatregelen die Port of Zwolle wil treffen heeft betrekking op het havengeld, de vergoeding voor havenfaciliteiten. Van den Ende geeft aan dat Port of Zwolle op het gebied van duurzaamheid grote ambities heeft: 'We willen bedrijven die duurzaamheid belangrijk vinden deze kant op trekken. Onze verwachting is dat vervoer over water toeneemt. Enerzijds door nieuwe business die voortkomt uit het aantrekken van de economie. Anderzijds vanwege behoefte aan duurzaam vervoer, want vervoer over water levert CO₂-besparing op; op één schip kun je hetzelfde kwijt als in honderd vrachtwagens.'

Transport met Zwitserse precisie

Voor dagelijks transport van al uw goederen van en naar Zwitserland

LTT BV. Een Nederlands transportbedrijf dat al vele jaren kwalitatief transport waarborgt. Snel en flexibel. Met een zeer hoge klantwaardering. Transport als een Zwitsers uurwerk: betrouwbaar en punctueel!

www.lttbv.nl

Haven beroepen

Door: Lydia Gille

Behendig plaatst matroos Arnold de Bue de ladder onwrikbaar vast tussen een bolder en de buikdeling van de Martens V, een chemicaliëntanker van Martens Cleaning, het bedrijf uit Nieuwdorp dat zich bezighoudt met verzamelen en verwerken van maritieme afvalstoffen. Zo kom ik veilig aan boord en het eerste wat opvalt is het blinkend schone schip, strak in de verf en nergens losse trossen of obstakels. Op het achterschip begroet schipper Patrick de Bue mij vanuit zijn stuurhut waar hij omringd wordt door bedieningspanelen voor de vaart en beeldschermen die hem een totaaloverzicht geven van alle hoeken op en langs het schip. Patrick en Arnold zijn broers en samen vormen zij een geolied team dat zorgdraagt voor de Martens V in een proces van laden en lossen, varen en onderhouden van het schip en communiceren met alle betrokken partijen. Die laatste zijn de nautische instanties, de havenautoriteiten en inspecteurs van de bedrijven en uiteraard de verantwoordelijke bemanningsleden aan boord van de schepen waar het inzamelingschip langszij komt. De opdrachten komen van de afdeling planning van Martens Cleaning, die indeelt en afsprekt met de rederijen en hun agenten. Schipper Patrick kijkt en denkt mee over de ideale route en de zuinigste aanpak, want de praktijk op het water is altijd anders dan gepland.

We zijn in de haven van Moerdijk en zetten koers naar de coaster A2B Energy. Daar aangekomen vleit Patrick in een elegante manoeuvre de Martens V strak langs het schip. Op aanwijzing van Arnold via de portofoon haalt Patrick zijn schip een stukje naar achteren om zo dicht mogelijk bij het aankoppelpunt te komen. "Zonder hem ben ik geen schipper", zegt Patrick. "Hij is mijn afmeerassistent en houdt tijdens de operatie alles in de gaten." De broers hebben aan een half woord genoeg en zijn volledig op elkaar ingespeeld. Als matroos is Arnold degene die dekwacht houdt en daarmee voor de schipper de ogen en oren aan dek. In een welgemikte zwaai arriveert de lus van het touw op het zeeschip. Zodra de tanker vastligt bevestigt hij de flens en het koppelstuk van de aangereikte slang. Vervolgens start de chieft engineer, de verantwoordelijke voor de afgifte van het afval van de zeeboot, de bilgepomp voor de overslag. Als alles is overgepompt, vergelijken de chieft engineer en de matroos hun metingen. De A2B Energy heeft een peilstok in zijn vuilolietank en de Martens V werkt met een digitale radarmeting. De mannen maken de papieren op en dat is het bewijs dat het vuil niet overboord is gegaan. "Als de hoeveelheden niet overeenstemmen, stellen we een letter of protest op, maar dat is bij ons nog nooit voorgekomen. Ons doel is het milieu schoonhouden", zegt Patrick. De

Naam:
Patrick de Bue en Arnold de Bue

Leeftijd:
Patrick 34, Arnold 33

Functie:
Patrick schipper, Arnold matroos

Bedrijf:
Martens Cleaning, Nieuwdorp

Werkzaam in de haven sinds:
Patrick 1999, Arnold 2006

Overpompen van sludge naar chemicaliënboot Martens V voor vervoer naar de verwerkingsinstallatie in Vlissingen.

Martens V voldoet aan alle eisen om chemicaliën te vervoeren. Ter bescherming van de pompen zijn nog extra filters toegevoegd om touwtjes, doppen, plastic zakken, poetslappen en andere troep die de sludge zou kunnen bevatten, af te vangen.

Ladingaanbod en efficiency

Er is 3200 liter bilgewater en 5100 liter sludge ingenomen. Sludge is het afval van de reiniging van stookolie en oliehoudende waterresten uit machinekamers. Bilgewater is lekkewater van de schroefas en alles wat in de bilge, het laagste gedeelte van het schip, is gelopen. Acht kuub in deze overslagronde is niet veel voor de Martens V met een laad-

Aan het roer schipper Patrick met matroos Arnold.

vermogen van 1300 ton. "Het verloop van een belading is afhankelijk van het aanbod", vertelt Patrick. Gemiddeld laden we 15 m³ per schip, maar je hebt ook waswater van tankers. Dat is een mengsel van sop en smeerolie als ze hun tanks hebben gereinigd. Per keer is dat 200 tot 300 ton. Als ik er daar vijf van heb zit ik in een dag vol. Het kan ook snel gaan, want de ene rederij heeft schepen met pompen aan boord die 60 kuub per uur overzetten, terwijl andere slechts 6 kuub per uur halen." Niettemin is Patrick altijd aan het nadenken hoe zijn werk efficiënter kan. "Ik pak er altijd het Getijdeboek Vlissingen bij als ik naar de verwerkingsinstallatie in Vlissingen-oost vaar, want het maakt al snel 30 procent uit of je voor of in stroom vaart. Bij een hoger tonnage gaat het brandstofverbruik omhoog. Langzamer varen, dus minder toeren maken, scheelt enorm. Op 80 procent is al rendabel, maar ik probeer op 70 procent te varen en dat scheelt liters per uur. Ook de kleine beetjes helpen. Een goed geschilderd schip met een huid vrij van algen en mosselen levert 2 km snelheidswinst op." Op het logistieke vlak heeft Patrick niet altijd invloed. Soms moet hij voor zijn gevoel nodeloos heen en weer varen, omdat er geen ligplaats is, maar als hij geluk heeft blijft een zeeschip een nacht liggen zonder dat er gewerkt wordt en mag hij aanmeren om niet te hoeven dubbelvaren.

"Zonder hem ben ik geen schipper"

Patrick en Arnold zijn uit hetzelfde hout gesneden. Ze werken graag samen aan het onderhoud en vinden verven leuk om te doen. "Liever dan in de stuurhut op een stoel zitten", zegt Patrick. "Als je bezig bent, vliegt de tijd. Als je zit, gaat alles pijn doen." En een schoon schip biedt nog meer voordelen. Voor deze schipper is de regeldruk en de bijbehorende documentatie geen feestje. "Maar als de papieren in orde zijn en politie of controleurs komen aan boord en zien het als een jacht onderhouden schip", zoals Patrick het formuleert, "wekt dat vertrouwen en gaan ze minder intensief zoeken. Bovendien dient het de veiligheid en vormt het een visitekaartje voor de klant".

Mannen van de praktijk

Wie de binnenvaart in wil, kan voor de theoretische leerweg met stages kiezen of voor een combinatie van werken en leren. Een kwestie van stapelen van deelcertificaten, de zogenaamde katernen voor het matrozendiploma en voorschotten voor het schippersdiploma; in een stappenplan van deksman, lichtmatroos, matroos, schipper. De opleidingen duren elk twee jaar. Een schipper heeft een ADN-diploma nodig voor de kennis van gevaarlijke stoffen, een groot vaarbewijs, marifoon- en

Matroos Arnold de Bue werpt het touw bij aanmering bij coaster A2B Energy.

radargebruik en een ISO-gecertificeerd bedrijf vereist voor de veiligheidsaspecten een VCA en een BHV.

De keuze van Patrick en Arnold voor dit vak is eigenlijk bijzonder. School was voor Patrick bepaald niet zijn wereld. Hij zag kans nog voor zijn vijftiende verjaardag dispensatie te krijgen. Een maatje van hem werkte bij een bunkerbedrijf en daar vond hij ook emplooi. Tegelijkertijd deed hij de beroepsbegeleidende leerweg bij het STC. Toen hij zijn matrozenopleiding op zak had, stopte hij even met leren en hield het bij varen, maar pakte de draad weer op toen hij in 2004 bij Martens Cleaning ging werken. Ook weer leren naast het werk. De selfmade man schopte het tot schipper. De keuze van Arnold werd bepaald door de feiten van het leven. Een ongeluk met een langdurige revalidatie blokkeerde de weg van zijn oorspronkelijke ambitie: ambulancebroeder. Eenmaal op de been

voer hij mee met Patrick in de Rijnvaart en daar werd hij gegrepen door de dynamiek van de scheepvaart. In 2006 begon hij als matroos in opleiding bij Martens Cleaning en sinds 2011 vormen zij een team. Arnold: "We weten precies wat we aan elkaar hebben, we vullen elkaar aan en we kennen elkaars grenzen". "Soms is er een conflict", vult Patrick aan, "maar dat is gezond. Uiteindelijk hebben we hetzelfde doel voor ogen".

Dat Arnold hier op zijn plek is weet hij sinds kort heel zeker. "Rond de geboorte van mijn kind ben ik vijf maanden aan de wal gebleven en heb ik op de visafslag gewerkt", vertelt Arnold. "Productie maken, pauze als de fluit gaat en een acht-tot-vijf-mentaliteit. Dat bevel me helemaal niet. Hier geniet ik van alles achter me laten zodra ik aan boord stap. Een gevoel van vrijheid. Er is ruimte voor eigen initiatief en indeling van de dag. Het is afwisselend. En ik heb altijd een mooi uitzicht."

Chemicaliëntanker Martens V in de haven van Moerdijk.

Geslaagde feestweek bij kunstmestgigant in Zeeuws-Vlaanderen

Yara neemt haar duurzame verantwoordelijkheid

Door: Henk van de Voorde

Het 90-jarig jubileum, veiligheid- en productierecords, de ingebruikname van een nieuw laadgebouw, 10 jaar WarmCO₂ en de nieuwe investeringen. Dit werd door Yara Sluiskil groots gevierd tijdens een speciale feestweek. De strategie van kunstmestgigant Yara International is een leidende rol te spelen in het wereldwijde vraagstuk van een betrouwbare, duurzame voedselvoorziening in de komende decennia. In zijn toespraak voor zo'n 150 genodigden ging directeur Michael Schlaug van Yara Sluiskil bij de aftrap van de feestweek nader in op de gevolgen van het Klimaatakkoord. „We ondersteunen de initiatieven om CO₂ emissies te verminderen, maar geloven niet dat een onverstandige generieke CO₂-heffing daarvoor de oplossing is. We zien het klimaatakkoord als de potentiële kans om op groene waterstof over te stappen, passend bij onze strategische pijler Innovative growth. Willen we daarin koploper zijn als Nederland, dan hoort daar faciliterend en stimulerend beleid bij.”

Open Dag

Yara Festuge werd afgesloten met een Open Dag waarbij ruim 1.350 bezoekers een kijkje kwamen nemen. Er stond in het graanveld naast het fabrieksterrein een enorme tent waar van alles te zien en te beleven was. Ook contractors waren aanwezig om een zo

Verladen producten van Yara Sluiskil worden voor het overgrote deel via het water afgevoerd.

breed mogelijk beeld neer te zetten van wat er allemaal op het fabrieksterrein gebeurt. Op de parking stonden grote machines en voertuigen waar je bijvoorbeeld met een schaarlift naar 22 meter hoogte kon, in een grote vrachtwagen de dode hoek kon ontdekken of een brandje kon blussen met de bedrijfsbrandweer en jeugdbrandweer Terneuzen, die de focus hebben op een duurzame veilige toekomst.

Ureum

Yara is een van de grootste producenten van ammoniak in de wereld. De multinational maakt ammoniak van de basisgrondstof aardgas en van de combinaties van ammoniak en CO₂ ureum, dat een breed spectrum aan toepassingen heeft. Behalve ureum worden ook grote volumes salpeterzuur, nitraatmeststoffen en CO₂ geproduceerd voor verschillende marktsegmenten. Glastuinbouw Zeeuws-Vlaanderen wordt door WarmCO₂ - een joint venture van Yara

Sluiskil en North Sea Port - voorzien van restwarmte en rest-CO₂, afkomstig uit het productieproces van Yara Sluiskil.

Klimaatakkoord

Yara neemt duidelijk haar verantwoordelijkheid in het kader van het Klimaatakkoord. Nationaal gezien is het streven 49 procent broeikasgasreductie in 2030 ten opzichte van 1990. Dit doel heeft Yara nu al behaald, ondanks 2 miljoen ton productiegroei. De reductie bij Yara is zelfs al 55 procent. Ondanks de grote stappen die al zijn gezet, gaat Yara stevig verder op de ingezette duurzame weg. Met 3,8 megaton bruto emissie is de kunstmestrest nog steeds een forse uitstoot en zijn de uitdagingen fors.

Faciliterende overheid

Netto stoot Yara Sluiskil 2,4 megaton CO₂ equivalenten uit, omdat 1,4 miljoen ton wordt gebruikt als bouwsteen voor producten. „Helaas worden deze tonnen op

Brandweerdemonstratie op de Open Dag van de 90-jarige jubilaris Yara Sluiskil.

conto van het bedrijf geschreven, terwijl ze niet in Sluiskil de lucht ingaan. Dat heeft ook te maken met het feit dat we als grootste kunstmestfabriek in Noordwest Europa heel veel produceren. De industrie heeft de ambitie uitgesproken gezamenlijk 10 tot 15 miljard te investeren richting 2030, maar daarbij is overheidssteun onmisbaar. Zeker omdat Nederland voorop wil lopen in de klimaatdoelen, maar tegelijkertijd banen wil behouden en CO₂-weglekeffecten wil voorkomen. Om nieuwe technologie beschikbaar te maken is naast tijd en baanbrekende innovatie een faciliterende overheid nodig. Zonder de juiste wetgeving, stimuleringsprogramma's en infrastructuur voor elektriciteit- en buisleidingen is het onmogelijk om de duurzaamheidsambities te realiseren", zegt Gijsbrecht Gunter, manager externe relaties en communicatie bij Yara Sluiskil.

North Sea Port

Minerale meststoffen zijn een belangrijke pijler onder het grensoverschrijdende havengebied North Sea Port, waarin tal van

regionale spelers actief zijn. In de afgelopen decennia is de Kanaalzone uitgegroeid tot een echte 'fertilizer valley'. Binnen het Noorse concern Yara, dat met een omzet van ruim 11 miljard euro en 17.000 werknemers marktleider is op het gebied van kunstmeststoffen en stikstofhoudende industriële chemicaliën, neemt de vestiging in Sluiskil met een productieaandeel van vijftien procent al jaren een belangrijke plaats in.

Grondstoffen

Yara betreft haar grondstoffen voor meer dan 95 procent via ondergrondse buisleidingen en het elektriciteitsnetwerk. Een klein deel van de grondstoffen wordt via binnenvaartschepen aangevoerd. Verladen producten worden voor ruim 80 procent via het water afgevoerd.

Wereldbevolking

Vanwege de toename van de wereldbevolking van 7 naar 9 miljard inwoners moet er in 2050 zestig procent meer voedsel zijn om alle monden te kunnen voeden. Een grote opgave, mede omdat het landbouwareaal beperkt is, oerwouden behouden moeten blijven, de milieu-impact geminimaliseerd dient te worden en de klimaatimpact zelfs geëlimineerd moet worden tot nihil. Bovendien moet alles geschieden tegen betaalbare kosten voor eenieder. De missie van Yara sluit exact aan op deze uitdagingen: 'Responsibly feed the world and protect the planet'.

Groene ammoniak

Yara investeert volop in onderzoek en demo's om groene ammoniak te produceren. Ammoniak is de basis voor kunstmest, maar kan ook gebruikt worden om energie in op te slaan of als basisgrondstof voor tal van chemische producten. Om groene ammoniak te produceren zonder gas is een elektrochemisch proces nodig. Hierbij is elektriciteit uit wind, zon of andere CO₂-

arme bronnen nodig om water te splitsen in waterstof en zuurstof. Vervolgens wordt de waterstof aan stikstof gebonden. „Waterstof gaat een belangrijke rol vervullen in de energietransitie. Zowel in de energiehuishouding en mobiliteit, als in de verduurzaming van grondstoffen. Verdere ontwikkeling van waterstof is belangrijk voor de nieuwe groene economie", aldus Gijsbrecht Gunter.

www.yara.nl

Druk bezochte bedrijfsbezoek MBC bij Sturm & Dekker in Middelburg Duurzame betonblokken uit afval

Door: Henk van de Voorde Foto's: Foto Studio CPD

De Middelburgse Bedrijven Club (MBC) organiseerde onlangs aan de Kleverskerkseweg op bedrijventerrein Arnestein een drukbezochte bijeenkomst bij Sturm & Dekker, onderdeel van de Sinke Groep uit Kruijningen. De Sinke Groep is gespecialiseerd in onder andere sloop en inzameling & recycling van bouw- en sloopafval. Wilco Sinke, die samen met zijn broer Lau de directie vormt van het familiebedrijf, hield een uitgebreide toespraak. De onderneming is al ruim 40 jaar een begrip in Zeeland.

Sinke Eco Blokken

Bij een rondleiding over het terrein van Sturm & Dekker in Middelburg vielen forse betonblokken op. Door hergebruik van nauwkeurig gesorteerde afvalstromen worden deze 'Sinke Eco Blokken' in eigen beheer geproduceerd. Ze zijn prima geschikt voor het snel en flexibel bouwen van onder andere opslagvakken, waterkeringen en brandwerende wanden. Zo krijgen grondstoffen uit afval een tweede leven.

Rondleiding op het Middelburgse bedrijfsterrin van Sturm & Dekker, onderdeel van de Sinke Groep uit Kruijningen.

VBC

Naast veel leden van de MBC was er bij het recente bedrijfsbezoek ook een ruime afvaardiging van de Vlissingse Bedrijven Club (VBC). Voorzitter Bram van Stel van de MBC bedankte de gebroeders Sinke voor hun gastvrijheid en keek in zijn toespraak alvast vooruit naar de Contacta in Goes, waar de ondernemersverenigin-

gen uit Middelburg, Vlissingen en Veere begin november weer gezamenlijk met het Walcheren Paviljoen naar buiten zullen treden. Bovendien kondigde de preses het eerstvolgende bedrijfsbezoek van de Middelburgse Bedrijven Club aan: op maandag 30 september op de Mortiere bij Mini Mundi, het voormalige Miniatuur Walcheren.

Toespraak Wilco Sinke.

Cement

De MBC is als toonaangevende ondernemersvereniging op Walcheren het cement tussen de bedrijven en de overheid. Ze behartigt de belangen van de industriële en dienstverlenende bedrijven op Arnestein 1 en 2, Ramsburg, de Mortiere, Park Veldzicht en Buitenruststraat.

Belangenbehartiger

„We zijn spreekbuis richting lokale en provinciale overheid. De MBC is belangenbehartiger van gemeenschappelijke zaken zoals infrastructurele werken, bereikbaarheid en veiligheid. We komen op voor de gemeenschappelijke belangen van de bestaande ondernemers en maken ons tevens sterk voor nieuwe bedrijvigheid, projecten en activiteiten. Primair staan welvaart, economie en werkgelegenheid in de regio“, aldus de voorman van de MBC, die in het dagelijks leven CEO is van de Prior Group.

Inleiding door voorzitter Bram van Stel van de MBC.

Netwerken onder het genot van een hapje en een drankje.

uit wat de nieuwe verplichtingen inhouden en hoe de RUD daarmee omgaat. Bedrijven hebben recentelijk hun eerste rapportage moeten inleveren.

Offshore wind

De sector haven & industrie is essentieel voor de economie en werkgelegenheid in de provincie Zeeland. De offshore wind energiemarkt, met Vlissingen Oost als hot spot, is daarbij een flinke groeiemarkt, waar ook de hele schil aan toeleveranciers in Middelburg en omstreken van kan meeprofiten. Zeeland heeft zich in het afgelopen decennium al ontwikkeld tot marktleider in West-Europa voor vervoer, overslag en assemblage van de offshore windenergiemarkt. De ambitie is om ook uit te groeien tot centraal onderhoudscentrum voor windmolens op zee. In de komende uitgave van Seaport is er een separate offshore special.

Netwerken

De ondernemerskoepel organiseert jaarlijks diverse plenaire bedrijfsbezoeken bij haar leden. Tijdens deze 'MBC borrels' wordt in een informele sfeer kennis gedeeld. De grote diversiteit aan branches stimuleert het netwerken.

Kennisdeling

Kennisdeling stond eerder dit jaar centraal op de informatieve bijeenkomst bij de gemeente Middelburg op de locatie aan de Waldammeweg. Als gevolg van de Energie Efficiency Richtlijn en een wijziging in het Activiteitenbesluit moeten zowel grote als middelgrote bedrijven energiebesparende maatregelen nemen en hierover rapporteren aan hun vergunningverlener. Dit geldt als een bedrijf meer dan 50.000 kWh of meer dan 25.000 m³ gas per jaar verbruikt. Ad Vos van de Regionale Uitvoeringsdienst legde

Fotos: Oscar van Beest

Auto-onderdelen krijgen duurzaam een tweede leven

Auto Hoogerwerf al ruim een halve eeuw een begrip

Auto Hoogerwerf is al ruim een halve eeuw een begrip in Zeeland en ver daar buiten. Inmiddels is het werkgebied van het duurzame autodemontagebedrijf heel Nederland en Vlaanderen. Vanuit de vestiging aan de Molenweg in Bruinisse wordt iedere dag hard gewerkt om de onderdelen van allerhande auto's een tweede leven te geven. Ook als er ogenschijnlijk geen eer meer valt te halen aan een sloopauto, krijgen metalen, banden, glas en vloeistoffen een nieuw leven via de recycling. Zo worden ijzer en aluminium uit een motorblok geperst tot een pakketje voor de staalindustrie, gaan koper uit de accu's en de bekabeling naar de kopersmelterijen en worden oude banden hergebruikt als asfalt voor de wegenbouw. Ook edelmetalen als goud en platina uit bijvoorbeeld een katalysator krijgen een nieuwe bestemming.

Het bedrijf uit Schouwen-Duiveland koopt jaarlijks zo'n duizend schade- en demontage-auto's op van verzekeringsmaatschappijen, garage- en bergingsbedrijven en particulieren. „We zitten nu al op ruim 500 auto's, dus dat aantal gaan we zeker halen”, aldus het ondernemersechtpaar Jan-Hendrik en Annet Hoogerwerf.

Volle vrachtwagen

In de ochtend was Jan-Hendrik nog in Rotterdam geweest om weer met een volle vrachtwagen met zeven schade-auto's terug te keren. Een deel van de auto's bij Hoogerwerf wordt doorverkocht naar het buitenland, waar ze weer worden opgeknapt tot volwaardig vervoermiddel.

Het overgrote deel is bestemd voor de onderdelenmarkt.

Auto Recycling Nederland

Met een speciale machine worden olie, benzine, rem- en koelvloeistof professioneel uit sloopauto's verwijderd en opgeslagen in grote tanks op het bedrijfsterein te Bruinisse. Vervolgens wordt alles milieuverantwoord verwerkt door Auto Recycling Nederland (ARN). „Van een auto die bijvoorbeeld uit het kanaal is getakeld wordt de tank open geboord, waarna alle vloeistoffen (allemaal in verschillende kleuren) worden afgetapt en opgeslagen in aparte tanks.” Echtgenote Annet vult aan: „Van oude banden worden tegenwoordig ook rubberen stoeptegels gemaakt voor bijvoorbeeld kinder speelplaatsen of rubberen matten.”

reparatie en APK keuringen. Onderdelen waren destijds slechts bijzaak. In 1995 zijn we pas echt begonnen met de autorecycling, waarna we enkele jaren later een nieuwe loods hebben gebouwd”, aldus Jan-Hendrik die inmiddels 30 jaar in het vak zit.

Kernwaarden

Kernwaarden zijn een persoonlijke benadering, service en duurzaamheid. „Het mooiste is de handel. Ik kom altijd met wat thuis. Pas nog met een oude combine, waarvan verschillende onderdelen weer worden gebruikt voor andere tractors.”

KZD***

Naast SGS voldoet Auto Hoogerwerf ook aan de hoogste KwaliteitsZorg Demontage-certificering: KZD***. In de KZD-norm zijn eisen met betrekking tot demontage, arbowetgeving, materiaalrecycling en kwaliteit vastgelegd.

Export

Veel schade-auto's worden doorverkocht naar lage lonen landen in Oost-Europa en Afrika. „Polen bijvoorbeeld zijn heel handig. Als je in Nederland een auto met een paar krassen wil laten spuiten ben je al gauw duizend euro kwijt. In Polen kun je daar een hele auto van laten opknappen, inclusief schuren en spuiten.” Onderdelen worden in toenemende mate online verkocht in heel Nederland. Daarnaast gaan ze ook veelvuldig naar het buitenland. Voor de export zijn dat vaak complete sets: motorblokken compleet met aandrijfvas, veerpoten en stuurhuis.

Grondlegger

Jan-Hendrik (50) kwam er in september 1997 alleen voor te staan toen vader Jan, de grondlegger van het bedrijf, plotseling overleed. „Mijn opa was landbouwer en had een gemengd bedrijf, met name melkoeien en aardappelen. Mijn vader zag het boerenbedrijf echter niet zitten en maakte

eind jaren zestig de omschakeling naar auto's. Hij verzorgde jarenlang onderhoud,

www.autohoogerwerf.nl

RHDHV maakt verbinding Schiphol-Lelystad klaar voor PHS en ERTMS

Aannemer Royal HaskoningDHV gaat ProRail de komende jaren ondersteunen bij de uitwerking van het Programma Hoogfrequent Spoorvervoer (PHS) op het traject Schiphol-Amsterdam-Almere-Lelystad (OV SAAL).

'Communicatie is grootste uitdaging van internationaal treinverkeer'

Het niet op elkaar aansluiten van technische systemen wordt vaak genoemd als de grootste uitdaging van grensoverschrijdend treinverkeer. De communicatie tussen de betrokken partijen is misschien wel een groter probleem.

Internationale benchmark: hoge spoorveiligheid Nederland

Nederland komt redelijk goed uit de bus in een internationale benchmark, waarin de prestaties van vijftien spoorbeheerders in 2017 met elkaar zijn vergeleken. ProRail scoort vooral goed op het gebied van spoorveiligheid en reizigerspunctualiteit.

Opleiden en certificeren spoorbranche op de schop

De spoorsector werkt op dit moment aan het op peil brengen van het technisch vakmanschap binnen de techniekvelden Baan, Kunstwerken en Treinbeveiliging. Om dit vorm te geven is het programma Technisch Vakmanschap gestart.

Hackatrain 2019 in het teken van autonoom vervoer

De hackathon Hackatrain gaat deze maand naar Berlijn en staat in het teken van autonoom vervoer. Ruim honderd jonge professionals en studenten lossen onderweg in de trein en na aankomst diverse vraagstukken op.

Voorlopig geen onderhoudswerkplaats NS in Lelystad

Er komt voorlopig geen onderhoudswerkplaats voor treinen in Lelystad. Dat is de conclusie van een vervolgstudie van NS naar de noodzaak het aantal werkplaatsen uit te breiden om in de toekomst het groeiende aantal treinen te onderhouden.

Winnaar RailTech Innovation Award produceert niet-leverbare treinonderdelen

Castlab uit Tilburg heeft tijdens RailTech Europe een Innovation Award gewonnen in de categorie Start-ups. Het jonge bedrijf kan niet-leverbare metalen treinonderdelen binnen tien dagen produceren en opleveren.

Ministerraad keurt plannen voor uitrol ERTMS goed

Het Nederlandse spoor wordt voorzien van het nieuwe spoorbeveiligingssysteem European Rail Traffic Management System (ERTMS). De ministerraad heeft ingestemd met het voorstel van staatssecretaris Van Veldhoven van Infrastructuur en Waterstaat.

Studie: waterstoffrein veelbelovend alternatief voor dieseltrein

Waterstofftreinen kunnen 30 procent van de dieseltreinen in 2030 vervangen. Dat blijkt uit een onderzoek van Roland Berger naar de marktpotentie en barrières van de brandstofcel- en waterstoftechnologie.

Alstom wint aanbesteding voor 27 waterstofftreinen Duitsland

Alstom heeft een aanbesteding gewonnen voor de levering van 27 waterstofftreinen aan de Rhein-Main-Verkehrsverbund (RMV) in de Duitse deelstaat Hessen. Volgens Alstom en RMV gaat het om de grootste vloot waterstofftreinen ter wereld.

ILT: Spoorinfra voldoet aan de norm, risicobeheersing moet beter

De kwaliteit van de Nederlandse spoorinfrastructuur is goed en in een betere conditie dan vijf jaar geleden. Die conclusie trekt de Inspectie Leefomgeving en Transport in een onlangs verschenen rapport.

Herbruikbaar afval op de trein van Nederland naar Oostenrijk

Recyclingbedrijf N+P Group uit het Groningse Farnsum zette onlangs voor de eerste keer op grote schaal goederentreinen in voor het vervoer van afval en industrieel restmateriaal tussen Nederland en Oostenrijk. In totaal ging er 1.000 ton materiaal naar het alpenland.

ILT krijgt 15 miljoen euro extra voor handhaving en toezicht

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat trekt de komende jaren tot 15 miljoen euro extra uit voor handhaving en toezicht door de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Het geld wordt geïnvesteerd in extra inspecteurs en nieuwe kennis en technologie.

NS Stations zoekt nieuwe partijen voor onderhoud technische installaties

NS Stations startte onlangs een nieuwe aanbestedingsprocedure voor de reparatie en het onderhoud van de technische installaties in en rondom stations. Geïnteresseerde partijen kunnen reageren tot en met 26 augustus 11.00 uur.

Nebahat Albayrak volgt Rosenmüller op als NS-commissaris

Oud-Tweede Kamerlid en voormalig staatssecretaris Nebahat Albayrak treedt bij vervoerder NS aan als commissaris. Albayrak volgt Paul Rosenmüller op die voor GroenLinks in de Eerste Kamer is gekozen en na twaalf jaar afscheid neemt.

NS zet 'minder veilige' treinen nog steeds in op risicotrajecten

Spoorvervoerder NS zet reizigerstreinen met slechte botseigenschappen nog steeds in op trajecten waar ook goederentreinen met gevaarlijke stoffen rijden. Daarmee zijn de aanbevelingen van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) naar aanleiding van een treinongeluk in Tilburg in 2015 onvolgdoende opgevolgd.

'Gebrek aan veiligheidsmanagement oorzaak incidentenreeks Kijfhoek'

De vijf incidenten op rangeerterrein Kijfhoek in de zomer van 2018 zijn het gevolg van gebrek aan veiligheidsmanagement door ProRail, Strukton en DB Cargo.

Groen licht voor tramlijn Hasselt-Maastricht

De Raad van State heeft bezwaren van omwonenden tegen de aanleg van de tramlijn tussen het Belgische Hasselt en Maastricht ongegrond verklaard. Dat betekent dat er geen planologische bezwaren meer zijn.

ProRail stopt met schriftelijk informeren omwonenden

Nederland telt 2,2 miljoen mensen die binnen een straal van 300 meter van het spoor wonen. Spoorbeheerder ProRail gaat deze huishoudens voortaan via een online portaal informeren over werkzaamheden.

ProRail vergroot capaciteit Zandvoort voor Formule 1

Met extra kabels tussen het onderstation en de bovenleiding en piekbelastingchakelaars is het volgens ProRail mogelijk om meer dan vier treinen per uur te laten rijden tussen Haarlem en Zandvoort. De spoorbeheerder steekt 1,5 miljoen euro in de voorbereidingen van het traject op de komst van de Formule 1 naar circuit Zandvoort in mei volgend jaar.

RailAlert stelt Ira Helsloot aan als voorzitter

Hoogleraar Ira Helsloot (53) is de nieuwe voorzitter van Stichting RailAlert. Hij volgt Co van der Aa op, die op 1 maart zijn functie neerlegde omdat zijn termijn toen afliep.

ProRail start aanbesteding aardfoutdetectoren

Spoorbeheerder ProRail is een aanbestedingsprocedure gestart voor de levering, installatie en het onderhoud van aardfoutdetectoren. Geïnteresseerde partijen kunnen reageren tot en met 29 augustus.

Nederland nummer 1 in Europees spoorveiligheids-onderzoek

Nederland had in 2017 de minste treinbotsingen, ontsporingen, ongelukken op overwegen en branden van Europa. Dat blijkt uit onderzoek van PRIME, het platform van Europese infrastructuurmanagers en de Europese Unie.

Kabinet investeert 3,5 miljoen euro in anti-terreurmaatregelen stations

Op zes stations wordt in totaal eenmalig 3,5 miljoen euro geïnvesteerd om de veiligheid te verbeteren. De anti-terreurmaatregelen zijn bedoeld om de veiligheid "up to date" te houden.

Eén met de wereld

**Port of
Antwerp**

Samen recht door zee naar de dag van morgen.
De beste thuishaven ter wereld vind je in Antwerpen.

www.portofantwerp.com

- **35.000 cbm storage capacity** in Dordrecht, The Netherlands
- **20 tanks** for storage of various mineral oil products and biodiesels
- **Loading and discharging** road tank trucks and tank containers
- Handling barges and seagoing vessels
- **Permit for blending** products with different customs statuses

- **230.500 m³ storage capacity** in K1, K2 and K3, mild - & stainless steel tanks
- Focus on storage of **Biofuels, Chemicals** and **Lubricants**
- **Four jetties** to handle barges and seagoing vessels
- First Come, First Serve (No slot planning) for tank trucks
- **24/7** service for vessels / barges / rail tank cars

